

DOC. PHDr. LADISLAV ĎURIČ, CSc. – ŠEŠŤDESIATROČNÝ

Náš jubilant, popredný pedagogický psychológ, člen redakčnej rady nášho časopisu od jeho založenia, sa narodil 24. júna 1928, v rodine poľnohospodárskeho robotníka v Plavých Vozokanoch, okres Levice. Lýceum a potom učiteľskú akadémiu navštevoval v Leviciach, kde r. 1948 maturoval.

Hneď po maturite nastúpil ako učiteľ na Strednú školu v Tekovských Lužanoch. Roku 1949 sa stal riaditeľom Strednej školy v Kalinčiakove, potom pôsobil na Pedagogickom gymnáziu v Nitre, kde bol aj vedúcim vychovávateľom v internáte, súčasne predsedom OV SZM a členom Predsedníctva KV SZM.

V rokoch 1952 až 1956 študoval na Univerzite Komenského a na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave odbor pedagogiku a psychológiu. Po skončení vysokoškolského štúdia pôsobil ako odborný asistent na Katedre psychológie VŠP a na Psychologickom ústave FFUK až do r. 1965. Súčasne istý čas zastával na bývalom Povereníctve školstva a kultúry funkciu odborného poradcu povereníka školstva. Roku 1962 získal hodnosť kandidáta psychologických vied a roku 1964 sa habilitoval na docenta pedagogickej psychológie.

Aby sme sa bližšie oboznámili s jubilantovou bohatou vedecko-výskumnou, publikačnou a pedagogickou činnosťou, rozčleníme ju do niekoľkých oblastí:

V rámci vedecko-výskumnej aktivity pracoval vyše desať rokov v problematike výkonnosti a únavy žiakov a učiteľov vo výchovno-vzdelávacom procese. Výsledkom štúdia a jeho úsilia bolo vytvorenie vlastnej teórie únavy. Z tejto problematiky napísal 5 monografií (1 v preklade v MLR) a desiatky štúdií a článkov.

Ďalšie aktivity doc. Ďuriča sú spojené so založením a činnosťou Katedry pedagogickej psychológie, ktorá bola z jeho podnetu zriadená r. 1965. Sám stál na jej

čele 10 rokov. Jednou z hlavných úloh tejto katedry bola psychologická príprava budúcich stredoškolských profesorov. Pre potreby pedagogického procesu sa doc. Ďurič stal zostavovateľom a hlavným autorom viacerých skrípt a učebníc: *Základy psychológie pre stredoškolských profesorov* (red. Ďurič – Jurčo a kol., 1969–71, vyšla v troch vydaniach); *Vybrané kapitoly z pedagogickej psychológie* (Ďurič a kol., 1972); *Psychológia pre učiteľov* (Ďurič – Štefanovič a kol., 1975, II. vyd. 1977, maďar. preklad 1980). Roku 1974 vyšla najznámejšia jubilantova učebnica *Úvod do pedagogickej psychológie* (r. 1979 vyšla v češtine, a v druhom prepracovanom vydaní r. 1981). V tlači sa nachádza učebnica *Pedagogická psychológia* (Ďurič – Grác – Štefanovič) a k jeho životnému jubileu SPN vydáva *Vybrané kapitoly pedagogickej psychológie*.

Významného medzinárodného uznania sa dostalo doc. Ďuričovi od Medzinárodného úradu pre výchovu v Ženeve. Ide o medzivládnu organizáciu UNESCO, ktorá ho poverila napísaním monografie: *Psychológia vo výchove a vzdelávaní*. Po úspešnom obhájení predložených téz v decembri minulého roka v súčasnosti intenzívne pracuje na realizácii tohto projektu.

Veľmi záslužná publikačná a zostavovateľská činnosť doc. Ďuriča je spojená s publikovaním zborníkov *Psychológia a škola*, ktorých 10 čísiel už vyšlo. Tieto zborníky sú veľmi obľúbenou lektúrou učiteľov, pretože pomáhajú riešiť aktuálne otázky výchovy a vzdelávania. Súhrnne môžeme konštatovať, že doc. Ďurič doteraz publikoval 15 monografií, 4 učebnice a viaceré učebné texty, v spoluautorstve 12 prác, 27 učebných pomôcok (didaktické testy) a viac ako 170 štúdií a článkov. Stovky prednášok na rozličných kurzoch, desiatky vystúpení v

rozhlase a v televízii znamenajú ďalšiu doterajšiu pozoruhodnú bilanciu odbornej aktivity jubilanta.

V posledných rokoch sa vedecko-výskumne a publikačne venuje problémom zámerného rozvíjania tvorivosti, tvorivého myslenia žiakov ZŠ. Pod jeho vedením sa na dvoch experimentálnych školách (ZŠ na Teplickej a na Riazanskej ulici v Bratislave) skúmajú možnosti zámerného rozvíjania tvorivého myslenia žiakov priamo vo výchovno-vzdelávacom procese.

Druhým a pre jubilanta príznačným okruhom je organizátorská a budovateľská činnosť, ktorá sa začala už na miestach jeho prvého pôsobenia v Kalinčiakove a v Nitre. Vďaka jeho iniciatíve sa vybudovali priestory Katedry pedagogickej psychológie najprv na Gondovej, neskôr na Okánikovej, potom na Gajovej ulici. Založil Oddelenie školskej psychológie pri Katedre pedagogickej psychológie FFUK a zabezpečil pre ňu dve experimentálne školy. Okrem toho pomáhal napr. aj pri vzniku časopisu *Psychológia a patopsychológia dieťaťa*. Je zakladajúcim členom Slovenskej psychologickéj spoločnosti pri SAV. V súčasnosti je jej podpredsedom a pritom vyše 20 rokov predsedom jej sekcie pedagogickej psychológie. Je aj podpredsedom Edičnej rady SPN, členom mnohých vedeckých a vý-

skumných rád ústavov a redakčných rád časopisov a vydavateľstiev.

Tretím okruhom odbornej aktivity doc. Ďuriča je jeho pedagogická činnosť, ktorú, ako sám hovorí, má najradšej. Okrem pedagogickej činnosti na FF UK v Bratislave 22 rokov prednášal na rozličných funkčných školeniach vedúcich školských pracovníkov z celej SSR a ČSR. Vychoval mnohých pedagogických psychológov a kandidátov vied v odbore pedagogická psychológia.

Doc. Ďurič sa vyznačuje mnohými pozitívnymi znakmi vysokoškolského učiteľa, najmä priateľským, ale aj náročným vzťahom k študentom a mladším spolupracovníkom. Je nositeľom striebornej medaily UK, pamätnej medaily FFUK i Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici a MV Socialistickej Akadémie SSR.

Za jeho doterajšiu prácu i za priateľské, srdečné medziludské vzťahy, ktoré pomáha vytvárať, udržiavať a zveľaďovať na pracovisku, mu patrí úprimná vďaka.

Prajeme mu, aby mu zdravie ešte dlho slúžilo, aby všetky svoje plány v oblasti pedagogickej psychológie úspešne splnil, aby mu veselá myseľ a mladistvý elán nepohasli a aby sa mu splnili plány, priania, ktoré si do ďalších rokov predsavzal, resp. po realizovaní ktorých túži.

Oskár Blaškovič

ŽIVOTNÉ JUBILEUM DOC. G. DOBROTKU

17. apríla sa dožil svojich sedemdesiatin Doc. PhDr. Géza Dobrotka. Patrí k priekopníkom klinickej psychológie u nás a je zakladateľskou osobnosťou československej forenznnej psychológie.

Zo životných reálií jubilanta si pripomeňme, že sa narodil v Kremnici a svoje školské roky a gymnázium absolvoval v Banskej Štiavnici. Roku 1937 začal štúdium psychológie na FF UK v Bratislave, v ktorom neskôr pokračoval u Prof.

Lerscha na Univerzite v Lipsku. Titul doktora filozofie získal roku 1944. Od počiatku svojej odbornej praxe sa zameriaval na aplikované disciplíny – najskôr ako psychologický poradca pre obchod a priemysel a od r. 1948 ako pracovník Čs. ústavu práce. Roku 1951 „v rámci zakladateľskej päťročnice psychológov v zdravotníctve“ začína pracovať na Psychiatrickej klinike LF UK v Bratislave. Spolupracuje tam s mnohými poprednými